

HRVATSKI glasnik

Godina XXVI, broj 22

2. lipnja 2016.

cijena 200 Ft

Dan zahvale – Velika crkvena svetačnost Koljnofa

Foto: Timea Horvat

4. –5. stranica

Tijelovo u Santovu

6. stranica

„Kraljice“

7. stranica

UXVII. okrugu

10. stranica

Komentar

Majuška študiranja

Majuš je mjesec dolaska, odlaska, priateljstva i ljubavi. I to već od ljeta do ljeta ovako teče i biži i curi dalje. Toliko toga se je zgodalo na tlu Gradišća u ovi minuli majuški dani da jednostavno je teško i prebrojiti, kako da ne bi bio onda novinar u vjekovječnom zakašnjenju s izvješćaji, visti i reportažami. Majuš je osvježenje, duh bazge, trave zelene, pogleda, a rastu kukorice, ako je jur grozje ukrao mraz. Neophodno je ovo vrime spravišće sa starimi prijatelji u sklapanju novih kontaktov, obavezno pod vedrim nebom. Svega je bilo u ovom mjesecu po Gradišću, o čemu još niste mogli štati, kad čudnom snagom redakcijskih manevrov neki napisi furd izostanu iz stranic, ali, kako bi rekli, što kasni, i ne mine. Na vjerskom polju bilo je ovde cijeli red shodišće, duhovskoga pondiljka pri hatarskom križu smo mogli još jednoč doživiti miline sa Šiđanci, prvim pričešćanjem od sjevera do juga su svećevala dica, blagoslovljene su obnovljene crkve, čemu se jednak moru veseliti ne samo mješćani Koljnofa nego svi hodočasnici i gosti te citadele hrvatstva. U društvenom žitku dirigentska palica je prikdana novomu peljačtvu u dvi gradišćanski društvi, a Petrovišćani su jur završili seriju predstavov sa svojim novim kusićem u naši teatri. Pri ovoj točki nastaje tišina, a ruke sklopimo na molitvu zavolj velikoga zgubitka prijatelja, glumca i redatelja, svim nam voljenoga Ivana u Hercegovcu. Neki Gradišćanci su ove dane otprli sezonom putovanja u staru domovinu, a i Boku kotorSKU, smočili se u blaženom jadranskom plavetnilu. Drugim su dospili prijatelji, partneri, stari znanci da bi s lipom ričom, kratkim druženjem i dobrom voljom prelipili nam slutnje na dojduće lipe dane, i produžili nam žitak, kako negda i čutimo u ovoj negda turobnoj, negda pak radosnoj majninskoj sodbini. Draga nam je svaka hrvatska rič, dobro će dojti svako objamlijenje i nježno milovanje pogleda, kad znamo da su uz nas mnogi vjerni, iskreni ljudi ki znaju, čutu, još i suprot daljine, u što, koliko se zalaže. Evo, već blizu petsto ljet, znamda prik osamnaestoga-devetnaestoga pokoljenja... Motoristi, biciklisti, pišaki i piloti, kuvari i taboraši, šipaši i ognjogasci, zlatomašnici i iseljeniki, svi će još imati svoju rič i misao do kraja ljeta, pero i snimalo je u rezervi, samo da mi ne fali stranic u glasnika.

Tihoo

Glasnikov tjedan

Jedan od najdražih blagdana kao djetetu bilo mi je Tijelovo. Velika, duga ophodnja, procesija, a mi djeca s košaricama punim latica proljetnoga cvijeća, prvi mirisnih ruža, hodamo po tepihu od mirisnih latica.

Četiri okićene postaje oltara. Od jednoga do drugog u molitvi, nepregledno mnoštvo vjernika, pod topnim zrakama proljetnog sunca koje kupa ljepotu svijeta. Nije toga dana bila važna škola, nego cvijeće, košarica i oltarski sakrameni.

određivalo ime. Neki su pokleknuli, ali ipak nakon višedesetljetnog zatiranja i njihova ograničavanja na ophode oko crkve, u nekim župama Tijelovske ophodnje ponovno se obnavljaju u nekadašnjem sjaju i slave se obilaskom naselja u velikim ophodnjama. Gledajući podrobnosti fotografija ovogodišnjih tijelovskih slavlja, oltare, svete slike, i simbole vjere, zastave, poželjela sam i ja ponovno biti dijete i iz svoje košarice bacati latice ruža svijetu oko sebe. Poželjela sam doživjeti iskonsku radost vjerovanja u nevinost svijeta. Svijeta u kojem danas religije strahuju jedna od druge, i ne prepoznaju djecu s košaricama ruža. Zatvaramo im vrata svoga svijeta u strahu izazvanom vjerom smrtnika.

Zadnje nedjelje rascvjetanog i mirisnog svibnja sudjelovala sam na svetoj misi i sudjelovanju deset prvpričesnika prvi put na

pravi način euharistijskom slavlju primivi sakrament Prve pričesti. Blagdanom Tijelova potvrđujemo Isusa Krista, koji je među nama, što potvrđujemo i euharistiskim slavljima, kazuju katolički teolozi.

Sve u svemu, cvijeće i latice ruža, okićeni oltari, sveti sakramenti pozivaju na prenošenje radosti jedni drugima u zajedništvu vjerovanja u živoga Krista i hostiju (tijelo) koja je živi Bog.

Branka Pavić Blažetin

„Jezik, kultura, etnitet – identitet”

„Jezik, kultura, etnitet – identitet” naslov je konferencije koja se održava od 3. do 4. lipnja u pečuškoj njemačkoj kući Lenau Haus (Munkácsyjeva 8) u organizaciji udruge Lenau, njemačkog Instituta za inozemne veze, Radnog odbora za istraživanje narodnosti pečuškoga regionalnog središta Mađarske akademije i Instituta za germanistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu. Među dvadesetak predavača jesu i djelatnici Odsjeka za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu. Radni je jezik konferencije mađarski. Timea Bockovac izlagat će na temu A horvát nyelv magyarországi oktatási színterei, dr. sc. Ernest Baric govorit će na temu A vezeték és keresztnévadás, mint az identitás megőrzésének eszköze, dr. sc. Stjepan Blažetin na temu Identitás és tankönyvek – a magyarországi horvátok tükrében. Održavanje konferencije podupire i Hrvatska državna samouprava.

Završnica Državnoga natjecanja osnovnoškolaca iz hrvatskoga jezika i književnosti učenika dvojezičnih škola i iz hrvatskoga narodopisa

Narodnosno pedagoško obrazovno središte Prosjetnog ureda krajem travnja u Croaticinim prostorijama priredilo je završnicu Državnoga natjecanja iz hrvatskoga jezika i književnosti učenika dvojezičnih škola te završnicu Državnoga natjecanja iz hrvatskoga narodopisa. U završnici, usmenome dijelu, u takozvanoj drugoj kategoriji, sudjelovalo je dvanaest natjecatelja, a iz hrvatskoga narodopisa sedam natjecatelja. Njihove su odgovore vrednovali: Timea Bockovac, Tomislav Krekić i Robert Ronta. Koordinatorica nadmetanja bila je Magdalena Šibalin Kühn.

Na početku natjecanja nazočne je pozdravila i članove prosudbenoga odbora predstavila suradnica Narodnosnoga pedagoškog obrazovnog središta Prosjetnog ureda Magdalena Šibalin Kühn. Potom su učenici vukli redne brojeve za natjecanje iz hrvatskoga narodopisa. Polaznici su oni pečuške Hrvatske osnovne škole „Miroslav Krleža“, tukulske Osnovne škole „Sándor Weöres“ i keresturske Osnovne škole „Nikola Zrinski“. Na nadmetanje su ih pripremili nastavnici: Mirjana Murinji, Žuža Kečkeš, Edmond Bende i Erika Rac. Pojedini su se učenici još međusobno dogovarali ili pokušali memorizirati tekst prikaza. Kako bi se razbila trema, članovi prosudbenoga odbora od natjecatelja prvo su tražili neka se predstave, potom su trebali vući teze, a u svakoj je tezi bilo po dva pitanja. Zatim su predstavili odabranu temu u power point programu. Kadšto se tehnika malo našalila s natjecateljima, ali osnovnoškolci bili su snalažljivi i poput pravoga prevarača odlučno i sigurno predstavili odabranu temu. Osnovnoškolci rado su birali za temu naselje gdje žive Hrvati, što se često poklapalo s njihovim zavičajem. Uime prosudbenoga od-

Reka Balog, Anđelka Stazić, Mirela Orovica

Miroslava Krleža. Pripremile su ih nastavnice: Katka Mohoš Arato, Mirjana Karagić, Marijana Jakošević i Gabi Kohut. Pošto su natjecatelji izvukli redne brojeve, pristupili su nadmetanju. Nakon kratkoga predstavljanja, učenici su vukli teze koje su bile iz hrvatskoga jezika i književnosti. Uime prosudbenoga odbora mišljenje je dala i rezultate priopćila predsjednica Timea Bockovac. Čestitala je svim natjecateljima, i naglasila da ih veseli što su se u ljeđepome broju natjecali, i kako je lijepo vidjeti svake godine nova lica. Po odluci odbora, treće je mjesto pripalo Lauri Ěrsek, drugo Reki Balog. One su učenice pečuške Hrvatske osnovne škole Miroslava Krleža, a prvo mjesto osvojila je Karmela Pajrić, polaznica koljnofske Dvojezične osnovne škole «Mihovil Naković». Svim sudionicima se uručila pohvalnica, a učenicama koje su osvojile prva tri mesta po kategorijama, diploma i bonovi za knjigu svečano će se uručiti poslije. O točnome nadnevku (datumu) i mjestu škole će pravodobno biti obavještene. Čestitamo svim natjecateljima i njihovim nastavnicima!

Sudionici završnice Državnoga natjecanja osnovnoškolaca iz hrvatskoga jezika i književnosti učenika dvojezičnih škola

bora mišljenje je priopćio Robert Ronta. Čestitao je natjecateljima i naglasio da ih je veselio dobar odabir tema, te da su pojedini prikazi pružali mnogo novih informacija i spoznaja o njima. Savjetovao im je da ubuduće rabe malo manje teksta, pa će tako projektna tema biti znatno preglednija. Postignuća je priopćila Timea Bockovac. Treće je mjesto osvojila Anđelka Stazić, drugo Mirela Orovica, a pobjednica je natjecanja iz hrvatskoga narodopisa Reka Balog. One su polaznice pečuške Hrvatske osnovne škole Miroslava Krleže.

Na završnici Državnoga natjecanja osnovnoškolaca iz hrvatskoga jezika i književnosti učenika dvojezičnih škola nadmetali su se polaznici koljnofske Dvojezične osnovne škole «Mihovil Naković», budimpeštanske Hrvatske škole i pečuške Hrvatske škole

Karmela Pajrić, Laura Ěrsek, Reka Balog

Kristina Goher

Dan zahvale – Velika crkvena svetačnost Koljnofa

Blagosavljanje crikav i otkrivanje pīla Jeronimu Sinkoviću

Nije līpše svetačnosti od toga kad jedan narod skupa se veseli sa svojimi peljači, brojnimi prijatelji, a i svaki je u mogućnosti viditi razvoj, polipšanje jednoga mjesta, naselja, kade se i dobro čuti. Tomu smo bili svidoki 20. maja, u petak, kad je Koljnof u ogromnom slavlju svečevao završetak dvih projektov u službi obnavljanja i polipšanja mjesnih crikav ter restauriranja spomenika i otkrivanja pīla jur skoro pozabljrenom Koljnofcu, pateru Jeronimu Sinkoviću. Organizatori svečevanja, Farska općina i Hrvatska samouprava Koljnofa, i svi svečani govorači zahvalili su se svim pomagačem ki su na bilo koji način podupirali realizaciju prevelikih djel, a predstavnikom Ministarstva ljudskih resursa, Jurskoj biškupiji i Biškupiji u Željeznom posebno su upućene riči zahvale za materijalnu potporu.

Povorka od Hodočasne crikve

U Hodočasnoj crikvi posvećenoj Blaženoj Divici Mariji najprije je dvojezična sveta maša združila vjernike ku su predvodili dr. Lajos Pápai, jurski biškop, i dr. Egidije Živković, željezanski biškop, a muzički ju je oblikovao ženski zbor iz Buševca. U okviru maše posvećeno je crikveno grijanje koje je inštalirano iz osam milijun forintov, za što se je natačala još lani Fara Koljnof kod Ministarstva ljudskih resursa. Za mašom se je vesela povorka, na čelu s pozvanimi časnim gosti, folklori i vjerniki došeli

tala do centra Koljnofa, kade se i nalazi druga crikva Sv. Martina. Po protokolarnom aktu tamo je najprije dr. Lajos Pápai blagoslovio pilj sa spomen-pločom benediktinca Jeronima Sinkovića, rodjenoga Koljnofca (1780.). Kako je rekla Ingrid Klemenšić, predsjednica Hrvatske samouprave, pred trimi ljeti je u Gradišće kalendaru farnik Ivan Karall objavio članak o jubilarnom ljetu hodočasnika i tamo je pisao za koljnofskoga benediktinca, ki je umro u Turnau 1855. ljeta. Njegov grob nisu tamo našli, zato je pala odluka zastupničtva Hrvatske samouprave da spovidniku Gradišćanskih Hrvatov u štajerskom hodočasnom mjestu, Celju, postavi se spomen-stup polag spovidalnice uz crikvu Sv. Martina. U njemu je mjesto dobila i kopija Putujuće Celjanske Marije, ku je darovala sama predsjednica Hrvatske samouprave Ingrid Klemenšić, da i na ov način se zahvali Blaženoj Divici Mariji da su mogli realizirati još i dva važne projekte u Koljnofu. Dr. Lajos Pápai uz molitvu je blagoslovio i obnovljeni spomenik palih herojev u Prvom svitskom boju, a željezanski biškop dr. Egidije Živković je prosio blagoslov na vjernike ki poišču, i zvana i nutri lipo obnovljenu, crikvu Sv. Martina. Pri kulturnom programu nazočne su redom obradovali dičji tancoši Dvojezične škole «Mihovil Naković», tamburaški sastav osnovnoškolarov i bivših učenikov koljnofske škole ter folkloraši Ogranka seljačke slike Buševci. Na kulturnom polju se s njimi

sudjeluju Koljnofci od ljeta 1977., a škole dotočnih naselj su povezane već od dvadeset ljet. Miklós Soltész, državni tajnik za crkvene, narodnosne, društvene i civilne veze u Ministarstvu za ljudske resurse, istaknuo je da je Sv. Martin takov svetac, koga Hrvati, Ugri, Nimci, Francuzi i Talijani jednako gledaju svojim i moramo biti u Ljetu milosrdnosti pravi njegovi nasljednici, kad

Časni gosti na svečanom programu

nas za to i 2000-ljetno kršćanstvo obavezuje. – Ovu zemlju, ovu državu su naši preci na nas ostavili da ju čuvamo za buduće generacije. Mi moramo svim dati na znanje da smo živi na ovom kontinentu u kršćanstvu i našoj kulturi. Naša je odgovornost da finansijske potpore dajemo na takove inicijative ke jačaju

Jurski biškop dr. Lajos Pápai blagoslovio je pilj

kršćanstvo i naše vjerske zajednice – je pred svim rekao političar i obećao, svenek će se podupirati nastojanja ka će služiti za oživljavanje kršćanskih vrednosti, odnosno obnove i gradnje zgradov ke imaju važnu ulogu u očuvanju i zadržavanju narodnosnoga identiteta i jezika. Matija Firtl, parlamentarni zastupnik i počasni mješćanin Koljnofa, takaj je dotaknuo u svojem govoru svisnu gradnju budućnosti i osnovnom vrednošću je nazvao vjeru, ka pokaže i smjer svakoj zajednici. – Vjera je stoljeća dugo na ovi prostori obdržala Hrvate i dala jednu svisnu zajednicu i Koljnofu. Za to je dobar primjer Hrvatska samouprava ka će s odgovornošću za prikzimanjem mjesne škole, od septembra stupiti i u ulogu održavatelja mjesne čuvarnice. Skupadranje je snaga ka djeluje u svakom uspješnom razvijanju, u svakom projektu ovde u Koljnofu – smo čuli od parlamentarnoga zastupnika ki se je zahvalio svim pomagačem realiziranja dvih velikih projektov vlašćega sela. Veleposlanik Republike Hrvatske, dr. Gordan Grlić Radman je rekao: – Mi poštujemo tuđe, ali ne damo svoje. Zato i vama neka bude primjer da imate matičnu domovinu koja se brine za vas, ne samo finansijski, ne samo jezično, ali to morate i vi. Ono što morate, njegujte svoj gradišćanski, to je važno. Nemojte da mi u Hrvatskoj učimo u knjigama, kako ste govorili gradišćanski. Želimo to čuti od vas! Morate učiti gradišćanski, ako učite književni, to je vaša stvar. Hrvatski jezik je bogat jer ima i gradišćanski, jer ima šokački, bunjevački, podravski, pomurski, zagorski, evo, i turopoljski. Dakle, hrvatski jezik, hrvatska je bogata kultura. Naš identitet počiva na snazi dobrega, na snazi ljubavi, i to je kad imate srca koja se pune. A hrvatsko i mađarsko srce puni se upravo zajedničkim sjećanjem na zajedničku povijest – dodata je hrvatski diplomat spominjući i 450. obljetnicu Nikole Šubića Zrinskoga,

Časni gosti pred oltarom i domaćini pred vrati crikve Sv. Martina

junaka ki je umro za ideale, zbog ljubavi prema domovini, ljubavi prema obitelji, srčanosti i lojalnosti. Glasnogovornik Hrvatov u Parlamentu Mišo Hepp u svojem svečanom govoru je pohvalio Koljnof jer da svojim dolaskom u to naselje uvijek najde nešto novo: je kad se popravlja cesta, ranijih ljet je obnovljen trg, lani se je predala nova čuvarnica, a sad su obnovljene još i dvi crikve. Spomenuo se je i na to da državno shodišće Hrvatov je započeto uprav u Koljnofu, u Hodočasnoj crikvi Blažene Divice Marije. Franjo Grubić, načelnik Koljnofa, ovo sadašnje vrime je titulirao povijesnim jer se s velikim elanom djeluje za dobrobit cijele zajednice i stanovništva spomenutoga naselja. Misli da ovo poglavlje sa zlatnim slovami će zajti u koljnofsku kroniku jer, kako je rečeno, sami Koljnofci su marljivi ljudi, vjeruju u Boga, imaju dobre prijatelje u Vladi Ugarske, i sve to je potpomaže i u djelovanju. Završnu rč kot domaćica je dobila Ingrid Klemenšić, predsjednica Hrvatske samouprave, gdo je svim rekla «Bog plati» za svu žrtvu, ufanje, pomoć i potporu. Četverouruna maratonska proslava je u završnom aktu još pozvala na izložbu poštanskih markov i razglednicov u čast Sv. Martina.

Ogranak „Seljačke sloge“ iz Buševca na pozornici i u povorki

th

Santovačka župa

Blagdan Tijelova i zajednička ophodnja dviju zajednica – hrvatske i mađarske

Tijelovo, ili svetkovina Presvetog Tijela i Krv Kristove, jedan je od četiriju zapovjednih blagdana, a kao pomični blagdan slavi se u četvrtak poslije svetkovine Presvetoga Trojstva, devetog četvrtka nakon Uskrsa ili deset dana nakon Duhova. Svetkovina u spomen na ustanovljenje Euharistije na Veliki četvrtak postao je omiljen još u 13. odnosno 14. stoljeću zbog posebno svečanih ophodnja i hodočašća. U Hrvatskoj se Tijelovo slavi na dan, u četvrtak, ujedno je i državni praznik, a u nas se kao crkveni blagdan slavi iduće nedjelje.

U Santovu je do danas očuvan redovita tijelovska ophodnja. Već godinama zajednička ophodnja hrvatskih i mađarskih vjernika održava se između dviju misa obilaskom četiriju postavljenih i okićenih oltara, po običaju, dva hrvatska i dva mađarska. Tako je bilo i ove godine, 29. svibnja, povodom blagdana Tijelova ili, kako ga nazivaju santovački Hrvati, Br(a)šančeva. Kako se tom prigodom izlaže Presveti Oltarski Sakrament, po ustaljenom običaju, i ove su godine postavljena četiri prigodna oltara na otvorenome, okićena vjerskim simbolima, svetim slikama, cvijećem, šokačkim tkaninama i čilimima, koje su pripremili i okitile stalne santovačke obitelji, među njima i one koje to rade već desetljećima, pa i naraštajima. Marica Srakić Prodan već desetljećima kiti dva oltara šokačkih Hrvata, drugi i treći, nekada Deščarov i Stipanov, a u tome joj pomaže i kći Anica. Takozvani Širokov oltar postavili su Anica i János Vida, preuzeли ga od Marije Širok Vida, čija obitelj naraštajima njeguje ovu tradiciju.

Pred oltarom koji je okitila Marica Srakić Prodan

Prema običaju, ophodnju vjernika uljepšale su djevojke u izvornoj šokačkoj i mađarskoj narodnoj nošnji s crkvenim zastavama, te ministrianti i ovogodišnji prvpričešnici, koji su na čelu ophodnje put posipali ružinim laticama. Iza njih, pod nebnicom koju su nosila četvorica crkvenih općinara hrvatske i mađarske zajednice, velečasni Zsolt Retkes, duhovnik bajskog Općeprosvjetnog središta „Sveti Ladislav”, s Presvetim Oltarskim Sakramentom, nadalje župnik Imre Polyák koji je vodio molitvu i čitao evanđelja kod hrvatskih oltara, te hrvatski i mađarski vjernici. Ispred svakog oltara uz čitanje evanđelja, molitvu i blagoslov, naizmjenično na hrvatskom i mađarskom jeziku, pjevale su se blagdanske pjesme. Misno slavlje, koje je predvodio santovački župnik Imre Polyák, uljepšano je pjevanjem hrvatskih vjernika koje je predvodio nekadašnji župni kantor Ferenc Burány. Podsjetimo kako je Tijelovo u materijalnom smislu blagdan kruha bez kojega ne možemo živjeti, a u duhovnome smislu Isusovo tijelo bez kojeg ne može živjeti duh katolika. Blagdan je to sakra-

Santovačka tijelovska ophodnja oko župne crkve

menta u kojem se na nevjerojatan i neopisiv način daruju Božja ljubav i milosrđe. Nakon višedesetljetnog zatiranja i njihova ograničavanja na ophodnje oko crkve, u nekim župama Tijelovske procesije ponovno se obnavljaju u nekadašnjem sjaju.

Stipan Balatinac

Santovačke Hrvatice s crkvenim barjacima

Salanta i blagdan Duhova

Redovito okupljanje salantskih Hrvata uz blagdan Duhova i ove je godine upriličeno 15. svibnja, u organizaciji KUD Marica i mjesne Hrvatske samouprave. Dana 16. svibnja salantske «kraljice», podmladak plesača KUD-a Tanac, koji vježba s Ramonom Štivić i Mirjanom Jakšić, posjetili su i nekoliko domova ovog naselja

noseći dobre želje ukućanima. Prvi dan Duhova obilježila je sveta misa na hrvatskom jeziku koju je u mjesnoj crkvi služio velečasni Ladislav Ronta, župnik Harkanske župe, koji se brine i za duhovne potrebe tamošnjih vjernika. Svetoj misi slijedio je unatoč oblačnu vremenu mimohod od crkve do doma kulture gdje je priređen kulturno-folklorni program. Nastupile su sve skupine KUD-a Marica, Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe uz pratnju Orkestra Vizin te folklorne plesne skupine iz Zaprešića i Vukovara.

Iz Vukovara Hrvatsko kulturno-glazbeno društvo „Dunav“ jedno od najstarijih vukovarskih društava koje nastavlja stoljetnu tradiciju djelovanja Hrvatskoga pjevačkog i glazbenog društva „Dunav“ iz Vukovara, osnovanog daleke 1867. g. Društvo je nositelj mnogih kulturnih događanja u Vukovaru, i danas i u svojoj stoljetnoj djelatnosti. Okuplja Vukovarce svih naraštaja koji svoje slobodno vrijeme posvećuju glazbi, plesu, pjevanju i sviranju na tamburaškim glazbalima. Njegovanje i očuvanje hrvatske kulture prvenstven je zadatak društva.

Danas Društvo okuplja preko 120 članova različite životne dobi, najviše djece i mladeži, ali i onih starijih koji u zajedništvu s mladima čuvaju hrvatske običaje, ples i pjesmu u dječjoj i odrasloj folklornoj sekcijsi, tamburaškoj sekcijsi i Mješovitome pjevačkom zboru.

Iz Hruševca Kupljenskog, nedaleko od Zaprešića, u Salantu je došao KUD „Hruševac Kupljenski“. Svoj rad ovo Društvo započinje 1998. Osnovni mu je cilj izvući sve iz starih škrinja i spasiti od odjeće, starih predmeta, do pjesama, plesova i običaja koje želimo sačuvati u što izvornijem obliku. U Društvu djeluje 70 aktivnih članova. Društvo organizira niz manifestacija tijekom godine, a najpoznatija je Susreti KUD-a i puhačkih sastava.

Katolj i blagdan Duhova

Hrvatska samouprava toga sela već niz godina uz blagdan Duhova organizira druženje na tamošnjoj Planini. Tako je bilo i ove godine unatoč neprikladnu vremenu. Ali ni vrijeme nije omelo Katolje, desetak gazda otvorilo je svoje podrume i kuhalo za svoje društvo. Družili su se Katolci s prijateljima i rođacima uz ukusne zalagaje iz kotlića, glazbu i dobru kapljicu. Za dobro raspoloženje brinuo se mohački Orkestar Poklade koji je obilazio podrume na Planini. Desetak je kuvara ocjenjivalo prosudbeno povjerenstvo birajući najbolja jela dana. Kako za Hrvatski glasnik piše Katoljkinja Marija Gugan, kuhao se ovčji paprikaš, riblja čorba, pileći paprikaš, grah... Jedno jelo bilo je bolje od drugoga... Ipak, najboljim je ocijenjen miješani svinjsko-goveđi paprikaš što ga je skuhao Zoltán Erdof. Drugo je mjesto pripalo mladoj družini, na čelu sa Zoranom Živkovićem koji je skuhao izvrstan đuveč. Treće je mjesto pripalo Feriki Vildu za njegov goveđi paprikaš. Za prigodne nagrade pobrinula se Hrvatska samouprava, na čelu s predsjednicom Ružicom Ivanković.

Kraljice KUD-a Tanac na drugi dan Duhova pohodile su hrvatske domove u Kukinju, Salanti, ali i Katolju! Ponijele su sa sobom jastučić, plesale i pjevale:

<i>Faljen Isus, kraljo,</i>	<i>da cmilje beremo,</i>
<i>je l' je vama maljo?</i>	<i>da kralja kitimo,</i>
<i>Od dvora do dvora,</i>	<i>kralja i kraljicu,</i>
<i>do cmiljeva polja,</i>	<i>bana i banicu.</i>

Djevojčice iz škole Miroslava Krleže plešu u podmlatku KUD-a Tanac, u „Pačićima“. Među njima je i učenica spomenute Škole Luca Ivanković, koja pohađa peti razred. Ona stanuje u Katolju i svakoga dana s mamom putuje u Pečuh u školu. „Kraljice“ su pjevale selom i poželjele mnogo sreće mještanima, a primljene su u četiri katolske kuće... Darivalo ih se kolačima, pićem, domaćini su im na odlasku poželjeli mnogo sreće i da dođu i dogodine, da se čuje dječja pjesma selom.

Snimka: KUD Tanac

VI. konferencija mladih slavista u Budimpešti

U organizaciji Instituta slavenske i baltičke filologije te Odsjeka slavenskih studija Filozofskog fakulteta budimpeštanskog Sveučilišta Loránda Eötvösa, u prostorijama narečenoga fakulteta, 5. svibnja ustrojena je šesta konferencija mladih slavista, na kojoj je izlaganje održalo sedamdesetak studenata. Polaznici su oni sveučilišta Bosne i Hercegovine, Bugarske, Češke, Hrvatske, Makedonije, Poljske, Rusije, Slovačke, Slovenije, Srbije, Ukrajine i Budimpešte.

Nakon svečanog otvorenja uslijedila su izlaganja sudionika u četiri sekcije, koja su se odvijala cijeli dan, na književne i jezikoslovne teme. Sudionicima, studentima pojedinih sveučilišta i poslijediplomskih polaznika to je mogućnost izlaganja pred stručnom publikom svoga naraštaja, za stjecanje novih iskustava i, ne u posljednjem redu, mogućnost publikacije, što je u znanstvenome svijetu itekako važno. Svoja su izlaganja trebali dostaviti organizatoru i u pisanom obliku. Studenti su se mogli prijaviti putem oglasa i prijavnica na konferenciju mladih slavista, koji su dostavljeni i objavljeni na portalima i oglasnim pločama odsjeka slavenskih studija narečenih sveučilišta. Među izlagačima bili su i Hrvati iz Mađarske, polaznica doktorskih studija Instituta slavenske i baltičke filologije Filozofskog fakulteta budimpeštanskog Sveučilišta Loránda Eötvösa Marija Šajnović, ona je za temu oda-

brala „Iz povijesti hrvatskog i srpskog jezika u XIX. stoljeću“, te mladi student kroatistike i rusistike Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Vjekoslav Blažetin, koji je za temu odabrao „Utjecaj sovjetske i mađarske politike na književnost Hrvata u Mađarskoj između 1948. i 1953. godine“. Kako za Medijski centar Croatica Marija Šajnović reče, taj je naslov odabrala jer to je razdoblje najzanimljivije u povijesti tih jezika, to je ono razdoblje koje i danas jako utječe na hrvatski i srpski jezik. Mladi slavist Vjekoslav Blažetin reče da je naslov odabrao i zbog važnosti 1948. godine, koja je bitna i u književnosti Hrvata u Mađarskoj, a tako i u povijesti drugih naroda u Mađarskoj. Iz Republike Hrvatske na konferenciji su sudjelovali studenti iz Osijeka, Zadra i Zagreba.

k. g.

BEREG – U organizaciji HKPD-a „S. S. Kranjčević“, 19. lipnja na Ljetnoj pozornici u središtu naselja, s početkom u 19 sati priredit će se već uobičajena smotra tamburaša „Mikini dani 2016“. Dodajmo kako je bereško kulturno-prosvjetno društvo 28. svibnja gostovalo u Hrvatskoj na 19. Bogdanovačkim folklornim večerima.

MOHAĆ – U Osnovnoj umjetničkoj školi Lajosa Schneidera 17. i 18. lipnja priredit će se X. tamburaški festival. U gradskoj športskoj dvorani 17. lipnja, s početkom u 19 sati priređuje se koncert omiljenoga pjevača Zvonka Bogdana. Ulagalice za koncert u preprodaji 1500, a na licu mjesta 2000 forinta (Tourinform Mohač – 69/505 515).

Trenutak za pjesmu

Budem li morao

Budem li se morao
ponovno roditi,
ništa me tada neće sprječiti
takvim svijetom
s kraja na kraj hoditi
u kojem će ljudi ljude toplinom pogleda liječiti.

Ivan Balenović

Zemlja u panonskoj kulturi

U Osijeku i Vinkovcima 6. i 7. svibnja održan je međunarodni okrugli stol Urbani Šokci 11, u organizaciji udruge Šokačka grana Osijek i Vinkovački šokački rodovi te subotičkog Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata i pečuškoga Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj.

Dvodnevni Međunarodni okrugli stol Urbani Šokci 11, na temu Zemlja u panonskoj kulturi hrvatskih subetničkih skupina: Šokačko-bunjevačka terrafilia, okupio je dvadesetak znanstvenika koji su održali predavanja na skupu. U sklopu svečanosti otvaranja predstavljen je Zbornik Urbani Šokci 10, koji sadrži radove s prošlogodišnjeg okruglog stola. O njemu su govorili mr. sc. Vera Erl, dr. sc. Goran Rem, dr. sc. Helena Sablić Tomić, dr. sc. Ružica Pšihistal i književnik Tomislav Žigmanov.

Prvi dan radnog dijela međunarodnog okruglog stola održan je u Osijeku, a drugi dan u Vinkovcima. U radu skupa sudjelovali su prof. Tomislav Žigmanov (Subotica), dr. sc. Marko Josipović (Osijek), dr. sc. Josip Kovačević (Osijek), prof. Katarina Čeliković (Subotica),

sc. Vlasta Markasović (Vinkovci), dr. sc. Tatjana Ileš (Osijek), povjesničarka umjetnosti Ljubica Vuković Dulić (Subotica), Nevena Mlinko (Subotica), Aleksandra Prćić (Subotica), prof. Đurđica Babić (Babina Greda), mag. ethnol. et anthrop Katarina Dimić (Zagreb), prof. Tomislav Lunka, (Soljani), publicist Ivica Čosić Buvan (Vrbanja). Ključna je riječ ovogodišnjeg skupa neobična riječ terrafilia koja se grubo može prevesti kao ljubav prema zemlji odnosno tlu.

Kako je pojasnio predsjednik Šokačke grane dr. sc. Mato Josipović, okupljeni znanstvenici i stručnjaci govorili su o zemljji kao domovini, tlu kao supstratu za hranu i svim poveznicama koje su vezane za tlo. U oba dana međunarodnog okruglog stola predstavljeno je 18 znanstvenih i stručnih izvješća.

Dr. sc. Stjepan Blažetić (Filozofski fakultet Sveučilišta Janus Pannonius, Pečuh): *Plodne zemlje Josipa Gujaša Džuretina*; prof. Silvestar Balić (Filozofski fakultet Sveučilišta Janus Pannonius, Pečuh): *Zemlja kao tema i motiv u periodičnim izdanjima Hrvata u Mađarskoj od 1920.*

Pokrovitelji su manifestacije Grad Osijek i Osječko-baranjska županija, te Grad Vinkovci i Vukovarsko-srijemska županija.

-mcc-

BUDIMPEŠTA – „Primjeri suživota u Karpatskome bazenu. Povijesno iskustvo: integracija narodnosti u Karpatskome bazenu“ naslov je konferencije koja se priređuje pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Mađarskoga parlamenta László Kövéra, 8. i 9. lipnja 2016. Prvi dan priredbe bit će u predvorju budimpeštanskog Etnografskog muzeja, počinje u 9.30 pozdravnim govorom glavnoga ravnatelja toga muzeja Lajosa Kemecsića i zamjenika državnoga tajnika za narodnosne, civilne i društvene veze Attila Fülöpa. U prijepodnevnoj se sekciji predstavljaju narodnosti u Mađarskoj, u njoj će od 10.35 izlaganje imati Šandor Horvat naslova „O običajima Hrvata u Karpatskome bazenu“. Sutradan, 9. lipnja, mjesto je priredbe dvorana Gornjega doma Mađarskoga parlamenta, koju svečanim govorom otvaraju predsjednik Mađarskoga parlamenta László Kövér, predsjednik Zavoda za narodnosnu strategiju Jenő Szász, glasnogovornik armenske zajednice Tamás Turygán, predsjednik Mađarskog etnografskog društva Sándor Bodó. U prijepodnevnoj su sekciji povijesna izlaganja, a poslijepodne su etnografske teme, kada će, od 13.20, Ernest Eperjessy imati predavanje s naslovom „Četrdeset godina ima serijsko izdanje Etnografija narodnosti u Mađarskoj“, potom se predstavljaju etnografski svesci pojedinih narodnosti, o hrvatskom će svesku govoriti urednik izdanja Šandor Horvat. Organizatori dvodnevne konferencije jesu: Zavod za narodnosnu strategiju, kabinet armenskoga glasnogovornika Mađarskoga parlamenta, Mađarsko etnografsko društvo, Mađarsko-erdeljska udružna mađarskih Armena i Savez mađarskih Armena u Erdelju.

Hrvatski dan u XVII. okrugu

Od novoga samoupravnog ciklusa, i u budimpeštanskom XVII. okrugu osnovana je Hrvatska samouprava, a njeni zastupnici jesu: Ladislav Šimon i Marija Maćuš Veréb te predsjednica Mira Šarošac Šimon, a iza njih je već druga ovogodišnja priredba.

U prostorijama Općeprosvjetnog doma „Sándor Vigázó“, 21. svibnja u organizaciji Hrvatske samouprave Rákosmente ustrojen je Hrvatski dan. Na priredbi se okupilo dvadesetak zainteresiranih, među inima i referentica dogradonačelnika okruga za narodnosti Nikoletta Kiss. Nazočne je na hrvatskome i mađarskome jeziku pozdravila predsjednica samouprave Mira Šarošac Šimon, potom je član Izvorne plesne skupine László Kovács na mađarskome jeziku predstavio skupinu, te govorio o njihovome repertoaru. U sklopu Dana sa splitskim i spletom bunjevačkih plesova te medimurskom pjesmom i plesom predstavila se Izvorna plesna skupina, koju je i ovoga puta pratio tukuljski sastav Prekovac. Na kraju njihova nastupa u kolo se pridružilo nekoliko ljubitelja hrvatskih plesova. Publika je nakon kulturnoga programa mogla prolistati brošure turističkih ponuda Republike Hrvatske, zahvaljujući budimpeštanskom zastupništvu Hrvatske turističke zajednice, te razgledati turističke plakate i kušati bureke.

Kako nam reče predsjednica samouprave Mira Šarošac Šimon, na osnivanje hrvatske samouprave ih je potaknula pomoć Hrvatskoj školi jer i ona i njezin suprug rade u toj ustanovi, a zastupnica je i roditelj također iz te škole. U ožujku je s velikim

uspjehom u okrugu nastupila HOŠIG-ova Literarna i plesna scena s kazališnom predstavom „Vremeplov“, što je toliko oduševilo gradonačelnika Leventea Riza da je hošigovcima obećao lovransko gostovanje, budući da s tim hrvatskim naseljem već godinama njeguju dobre partnerske i prijateljske veze. Odnosi između Samouprave u Rákosmente i okružne Hrvatske samouprave jako su dobri, te im je za ovogodišnje djelovanje osigurano umalo osamsto tisuća forinti. Po planu, sljedeća je priredba gostovanje Hrvatske škole u Lovranu.

Kristina Goher

BUDIMPEŠTA – „Slaveni s juga“ naslov je redovite priredbe budimpeštanske gradske četvrti Lovranac-Petarac (Pestszentlőrinc-Pestszentimre), koju zajednički priređuju bugarska, hrvatska i srpska samouprava toga okruga u subotu, 11. lipnja, u Bókayjevu vrtu (Szélmalom u. 33). Na pozornici od 14.30 sati nastupa budimpeštanska Izvorna plesna skupina.

BUDIMPEŠTA – Svečano zatvaranje odgojno-obrazovne godine u hrvatskome vrtiću toga grada bit će u petak, 3. lipnja u 9.30 sati. Svaka vrtička skupina, Vjeverice, Leptirići i Zečići, predstavit će učeno gradivo tijekom odgojno-obrazovne godine 2015./16. Na sadržaje su odgovorne odgojiteljice narečenih skupina.

BUDIMPEŠTA – U organizaciji Hrvatske samouprave grada Budimpešte, Novoga Budima, Majdana (Kóbánya), XII. i XIII. okruga, i ove će se godine ustrojiti Nogometni turnir „In memoriam Stipan Pančić“, u subotu, 4. lipnja, u HOŠIG-ovo športskoj dvorani (XIV., Kántorné sétány 1 – 3). Prema predviđenome programu, u 10 je sati svečano otvorenje, potom do 17.30 nogometne utakmice, proglašenje rezultata te od 18 sati večera

i druženje. S kratkim će folklornim programom, uz glazbenu pratnju tukuljskoga Tamburaškog sastava Prekovac, nastupiti budimpeštanska Izvorna plesna skupina, a na Turnir se očekuju, osim domaćina, momčadi iz Baje, Dušnoka, Koljnofa, Trogira i Hercegovine.

BUDIMPEŠTA – Svečana urudžba diploma Državnoga natjecanja osnovnoškolaca iz hrvatskoga jezika i književnosti te narodopisa bit će 8. lipnja, s početkom u 10 sati u svečanoj dvorani Vladina ureda grada Budimpešte (V. okrug, Vacka ulica 62 – 64).

BUDIMPEŠTA – U Milenijskom parku (Kis Rókus u. 16 – 20) i ove će godine, 10. i 11. lipnja, prirediti Kulturni i zabavni dan II. okruga mađarskoga glavnog grada. Posjetitelje očekuju cjelodnevni kulturni i gastronomski programi. U subotu, 11. lipnja, priredbi će se pridružiti i Hrvatska samouprava toga okruga, u 12 sati se otvara Ulica okusa, gdje posjetitelje očekuju bureci, a od 13.50 na pozornici nastupa tukuljski Tamburaški sastav Prekovac.

„Hodi k nam, o, Duh Sveti...“

Hodočasna maša pri križu „na Kerči“

Dopodne je još godina curila na Duhovski pondiljak, a onda na vrime svete maše nasmijalo se je sunce u šičko-narajskom hataru. Pod lipami pri križu «na Kerči» sviću su nažgali, kitice su stavili šički vjernici ki su suprot vrimenskih nezgodov još piše zašli do cilja. Većimi su pak doputovali na auti na svetu mašu ku su celebrirali Tamás Várhelyi, duhovnik, i Richárd Inzsöl, pomoćni farnik Pinčene doline.

«Hodi k nam, o, Duh Sveti, pripravni smo prijeti tebe u živoj ljubavi, hodi, hodi, Duh Sveti u tuga batritelj pravi», mišala se je jačka s glasom vjetra na početku svete maše na zemlji «Kerči» med pustimi grunti, kamo je došlo kih pedeset vjernikov iz Hrvatskih Šic i Petrovoga Sela na tradicionalnu mašu. – Napodne smo se još pitali, što ćemo? Idemo li van u hatar, za-

Grupa hodočasnika – suprot blata piše do cilja

volj ločestoga vrimena, ali su Šičani dokazali da imaju čvrstu i jaku vjeru, zato smo i ovde – naglasio je dušobrižnik Tamás Várhelyi pri crikvenom obredu pred onim križem kojega je u zahvalnosti da je srićno zašao u Ameriku dao u rodnom kraju sazidati 1909. Ijeta fratar Jožef Pock. Richárd Inzsöl je u svojoj prodiki podilio radost i poruku duhovske svetačnosti i istaknuo da je važno u današnjem svitu najti put jedan do drugoga, razumiti jedan drugoga jer da je to svakomur osnovna želja. Svetak na Duhe daje nam spomenuti se na to da, kot braća i prijatelji u Jezušu, morali bi živiti i sprohadjati zapovid ljubavi i razumiti riči Svetoga Duha ke će nas uputiti na dobrotu i pozvati na dobre čine. Mašu je muzički oblikovala kantorica Ana Jušić, a za svetom mašom svi su bili pozvani na južinu uz druženje u lugu. Kako je rekao Jožef Schlaffer, predsjednik farske općine u Hrvatski Šici, svako ljeto se jur

najpri označuje u mjesnom crikvenom programu Duhovski pondiljak s mašom pri križu Kerčija. Ovo je za to važno kad negda svoj dan Šičani ki su na zemlji djelali, simo su išli počivati i moliti da tuča ne dojde, da urodju pomaže dobro vrime. Jur svi teško čekaju da se napravi put od šičke crikve, onda ne bi prahali putovati oko 19 km, umjesto pol-drug kilometara. – Mi smo nutradali naticanje za ov put, od sela do križa, ako budemo pinez dostali, iz toga ćemo moći šoderom nariktati kljetu ovu cestu, na kojoj su išli naši stari varkada u Sambotel – je rekao šički načelnik Vilmoš Bugnić, koga u ove zadnje tajedne i druge brige trapu. Naime, ljudi su se začeli bojati, posebno stariji i žene, ki ne smu jur sami hodati okolo-naokolo, kad kako se je vist proširila i toga ujtra su našli 47 migranšov u selu, a diboko u lugu i mi smo mogli upametzeti zaprti mikrobus sa slovačkom registracijom. – Ovo nam je velika problema, kad mi naše ljudi moramo čuvati. U misecdan ovo se jur po treći put zgoda da najdemo bigunce u ovoj krajini, a mi moramo još bolje paziti jedan na drugoga. Vrijeda ćemo skupapozvati ne-

kakovo spravišće načelnikov u Pinčenoj dolini pak se spominati, kudaj se moramo gibati, kad ovo na dobro izajti neće – dodao je još poglavac ki je gvišan i u tom da susjadi neće dugi kasniti postavljanjem plota i na ovom dijelu granice.

Tijo

23. Peruška tabor
08.01-07. 2016.

Hrvatsko katoličansko vjersko i kulturno društvo Hrvatskoga Židana po 23. put organizira nomadski tabor za katoličansku narodnu mladinu

TERMIN TABORA: 08. 01-07.2016.

Mjesto Tabora: Kapela Sv. Hubertusa i njegove okolice – Peruška Marija – Iloza Hrvatskoga Židana

Sudionici moru biti po starosti: od 12 do 16 ljet!

Pokrovitelj tabora: dušobrižnik Hrvatskoga Židana Stefan Dumović

TABORSKI UVJETI:

Spašo u šatoru u vrati za spavanje, voda iz zdenca, WC, jelo tri put na dan (jednoč. toplo)

PROGRAM:

Formiranje zajednice, predavanja, diskusije, maše, jačanje, sportski dan, duhovni dan, tura, razne zanimljivosti, taborski oganj, naticanje...

ROK PRIJAVE: 30. JUNI 2016.

STROŠKI TABORA: 12.000 FT/OSOBA

SPOZNI:

EMLAKI ERÓPORAŠOG MINISTERIJU
GENERALI
IMBRIK ERÓPORAŠA TAMOGATAKEZELŐ
JA PERUŠKA

SRDAČNO TE ĆEKAMO NA 23. TABOR PERUŠKE MARIJE!

ADRESE TABORSKE ORGANIZACIJE:
9733 Horvátskisdány, Fő utca 12.
Tel: +36 30 476 2615,
e-mail: peruska19@gmail.com
www.facebook.com/tabor.peruska

„Dan podravskih veza u Europskoj uniji“ u Izvaru

U organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave, u subotu, 14. svibnja, u Izvaru je priređen tradicionalni „Dan podravskih veza u Europskoj uniji“. Dan je započeo svetom misom na hrvatskom jeziku koju je služio vlač. Krunoslav Milovec, novovirjanski župnik, uz koncelebraciju martinčkog župnika vlač. Ilije Čuzdija te izvarskega župnika vlač. Támasa Benczika. Nakon mise nazočne je čekao bogat kulturni program u mjesnom domu kulture.

Spomenuti Dan postao je tradicijom u posljednjih nekoliko godina, a publika je i ovaj put mogla uživati u jako bogatome kulturnom programu. Organizatori su bili radosni što su se Općina Ždala i Gola odazvali pozivu, oni su bili prvi put u Izvaru. Priredbi su pribivali i prva konzulica generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu Dinka Franulić, voditelj Ureda Hrvatske državne samouprave Jozo Solga, načelnik Općine Ferdinandovac Branko Kolar te predsjednici i zastupnici hrvatskih samouprava okolnih naselja.

Nakon svete mise na hrvatskom jeziku, koja je bila u mjesnoj katoličkoj crkvi, posjetitelji Dana okupili su se u domu kulture. Program je započeo nastupom učenika izvarske i bojevske glazbene škole, u pratnji profesora Tibora Đurokovića. Zatim je slijedio program članova izvarske i bojevskog umirovljeničkog društva, koji su otpjevali splet prekrasnih podravskih pjesama. Nakon domaćih društava na pozornicu je stupilo kulturno-umjetničko društvo iz Ferdinandovca, s kojima Izvar već godinama njeguje prijateljski odnos, a ovaj put su se pripremili spletom plesova.

Nakon njih prvi put u Izvaru nastupio je KUD Gola, koji je svojim nastupom oduševio gledatelje. Slijedio je nastup KUD-a Ždala, zatim golskih tamburaša, koji su svirali divne pjesme.

Program je okončao barčanski KUD Podravina uz glazbenu

Zbor izvarskeg i bojevskog društva umirovljenika

pratnju Orkestra Vizin. Na kraju programa nazočni su se pridružili „Podravini“ na pozornicu, i skupa su otpjevali pjesmu Podravino moja mila. Potom su voditelji KUD-ova i sastava na pozornici preuzeli poklon od organizatora.

Domaćini su svakoga čekali zajedničkom večerom. Dan je završio druženjem uza svirku Orkestra Vizin, koji je stvorio odlično ozračje.

Luca Gažić

Učenici šeljinske Osnovne škole „Géza Kiss“ u Erdelju

Učenici šeljinske osnovne škole „Géza Kiss“ putem natječaja „Határtalanul“ imali su mogućnost oputovati u Erdelj od 1. do 7. svibnja. Uz pet nastavnika, na izletu je sudjelovalo 25 učenika sedmog razreda. Natječaj je raspisalo Ministarstvo ljudskih resursa, na kojem su dobili 924 000 Ft, a manjak su nadoknadiли roditelji i sponzori. U okviru izleta djeca i pratitelji posjetiti su povijesne, književne i geografske znamenitosti u Erdelju. Budući da Šeljin već godinama njeguje prijateljski odnos s tamošnjim naseljem Szilea Nirajului (Nyáradszélye), pohodili su i to mjesto, susreli se sa stanovnicima sela, te pogledali školu u naselju Ghimeş-Făget (Gyimesbükk). Na oba su mjesta djeca svoje običaje pred-

stavila u sklopu raznih kulturnih programa. U naseljima Șumuleu Ciuc (Csíksomlyó) i Deva (Déva) mogli su vidjeti u kakvim okolnostima žive tamošnji njihovi vršnjaci. Svi su se sudionici vrlo dobro osjećali i ovaj će im izlet zasigurno ostati u trajnomete sjećanju.

Luca Gažić

IZ „KRLEŽINE“ NOVINARSKE RADIONICE

U učeničkom domu pečuške Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže djeluje malo novinarsko uredništvo kojim ravnja profesorica Marta Gergić. Učenici 9. razreda: Patrik Talaber (glavni urednik), Katica Horvat, Mirela Galić, Ivana Martić, Rita Tomašev i Bernadeta Turul povremeno sastavljaju novine. Ovaj put naša Mala stranica priopćuje nekoliko njihovih napisa i fotografija.

Idealni cimer

U našem domu ove školske godine imamo takozvana tematska zanimanja. U sklopu tih zanimanja imali smo zadatak nacrtati „štapić”, to jest „cimera”, i napisati njegove osobine prema kojima je on najbolji, to jest idealan cimer ili cimerica. Prema našemu mišljenju idealni je cimer iskren, povjerljiv, uređan, pošten, ne krade, higijenski osviješten, vrijedan. Idealni cimer nije štreber, ali nije ni glup, dobra je faca, koji se ne suzdržava, voli pizzu i čokoladu, mnogo se glupira, nije svađalica, ali nije ni savršen. Idealni cimer kada sam gladan, doneše mi jela. Razmislite, ima li takav cimer!?

Patrik Talaber

Brucošijada

Mnogo se govorilo o brucošijadi u gimnaziji, već od početka školske godine, plašili su nas stariji da će to biti događaj kada ćemo mi najmlađi „naribati” i biti izloženi svakakvim ludorijama. Nije lako biti brucošem, sve nam je novo, ne znamo što kada treba činiti, jesmo li na pravome mjestu, kod prave osobe, a onda će nas još i sezati. Malo sam se informirala od starije braće, koji su to također sve prošli, pa smo se malo smirili, preživjeli su i oni, valjda ćemo i mi. Dogodilo se to još početkom školske godine u organizaciji učenika 12. razreda i, eto, već smo uskoro stigli i do kraja. Dvanaesti razred nas je podijelio u četiri skupine, u skupinu malaca, Disneyjevih princeza, štrumfova i likova iz filma Shrek. Već smo ujutro trebali u kostimima ići u školu, bilo je u klupama svakakvih likova: Štrumfeta, Snjeguljica, Trnoružica... Bili smo posebno označeni da smo brucoši. Dok su neki dobili zadataku, drugi su to gledali i, dakako, smijali se držeći se za trbuh. Iz svake su skupine izabrali po jednu učenicu ili učenika koji su trebali ispeći jaje negdje, ali bez ulja, a nisu mogli otići u kuhanju. Imali su jedan sat za ovaj zadatak. Poslije toga smo u gradu šetali do Parka Béke pjevajući, svi su nas gledali i mislili „ovi su poludjeli”, a na trgu, gdje je bila postavljena pozornica, odglimili smo jednu bajku, no više nam se plesalo u lijepim haljinama princeza, vrtjeli se. Naša je „bajka” ispala baš smiješna jer smo bili jako dobri u improvizaciji. Brucošijada se nastavljala na školskome nogometnom igralištu. Nije bilo lako igrati nogomet u dugim suknjama, a kad smo doobili slobodni udarac, prethodno smo trebali kružiti oko

jednog malog novčića dvadeset puta, mnogima se vrtjelo u glavi i pali su. Za brucošijadu trebali smo se unaprijed pripremiti, naš auto za karton reli bio je vrlo šaren. To je bilo kao u crtiću „Kremenko”, trebali sjesti u auto i trčati njime. Neki su dobili takav zadatak u kojem su bez ruke trebali jesti tako da je tko drugi držao gumenu rukavicu, a u njoj je bilo vrhnje iz čega su ga istiskali. Ja sam dobila zadatak da napušem balon s brašnom, nije bilo lako, a kad je puknuo, cijelo mi je lice postalo brašnavo. Učenici 12. razreda pripremili su nam i ljute mufine što su izabrane osobe morale pojesti. Iz pojedinih skupina izabrani su najhrabriji i oni su trebali dati poljubac drugoj osobi po cijelome tijelu, koliko može. Zadnji je zadatak bio da je svatko dobio balon zavezan ispod leđa i trebalo ga je probušiti jedan drugom tako da se prvi držao za stolac, a drugi mu ga je ispuknuo trbuhom. Bilo je mnogo smijeha, učenici 12. razreda izmislili su jako dobre igre. Već jedva čekam da dođe i naš razred na red kada će organizirati brucošijadu, ali to će značiti da nam je to naša posljednja godina.

Bernadeta Turul

Kaniški i zadarski učenici „Stopama Zrinskih i Frankopana“

Kaniška Pijaristička i zadarska Klasična gimnazija Ivana Pavla II. prije tri godine potpisale su povelju o međusobnoj suradnji želeći otvoriti nove vidike svojim polaznicima glede upoznavanja drugih kultura i prihvaćanja drugih. Koliko su to ozbiljno shvatili čelnici i djelatnici obiju ustanova, dokazuju zajednički projekti, međusobna gostovanja učenika uza sadržajne programe koje nude mogućnost upoznavanja zajedničke prošlosti, odnosno turističkih vrijednosti Mađarske i Hrvatske. U okviru te suradnje, od 17. do 23. travnja zadarski gimnazijalci bili su gosti kaniških gimnazijalaca i, prema izvješću nastavnice koordinatorice Veronike Vuk, zajedno ostvarili projekt „Stopama Zrinskih i Frankopana“.

U kaniškoj Pijarističkoj gimnaziji od 2012. godine odvija se učenje hrvatskoga jezika, to je jedina srednjoškolska ustanova u Pomurju koja omogućava učenje hrvatskoga jezika u redovitoj nastavi kao izborni predmet, odnosno izborni strani jezik. I trenutno tridesetak učenika uči hrvatski jezik po različitim godišnjima, među njima su i oni iz hrvatskih naselja. Zapravo, upravo to je dalo povoda za uspostavu suradnje s hrvatskom ustanovom. Petnaest zadarskih učenika pratile su prof. Elvira Katić i sestra Viktorija Gadža. Cjelotjedno druženje popratila je tematika 450. obljetnice Sigetske bitke. Gosti su s kaniškim vršnjacima po-

sjetili mjesto Novoga Zrina u Belezni i pogledali izložbu o iskopavanjima, povodu obljetnice organiziran je izlet u Siget, gdje su gimnazijalci pogledali utvrdu i okušali svoje umijeće u vojnim borilačkim vještinama. Nije izostao ni izlet u Budimpeštu, Budimska tvrđava, Ribarska kula, Mađarski parlament zadržali su zadarske učenike. Tijekom jednog tjedna mnogo se učilo, no ostalo je vremena i za druženje, veslanje na rekreativskom jezeru u Kaniži, na kupanje u zalakaroškim toplicama. Zadarski su se gosti rastali u nadi ponovnog susreta u Zadru.

beta

nuđeni razni športski sadržaji, učenici će u sklopu kulturnog programa predstaviti plesne i glazbene točke, a roditelji će pripremiti razna omiljena jela za djecu. Na Obiteljskom će danu sudjelovati i učenici draškovečke prijateljske škole.

NEDELIŠĆE – U tome mjestu 4. lipnja priređuje se 32. Smotra izvornih međimurskih popijevaka „Međimurska popevka“. Prije središnje smotre održane su tri predsmotre i dječja predsmotra kako bi stručni žiri za središnju smotru izabrao najbolje izvođače. Na središnjoj će smotri nastupiti i pomurski zborovi iz Serdahela, Sumartona, Kaniže i Vivien Buda, učenica Osnovne škole „Nikola Zrinski“, odnosno Oršolja Kuzma iz Budimpešte.

SERDAHEL – U organizaciji roditeljskog vijeća, mjesne osnovne škole i Hrvatske samouprave „Stipan Blažetić“, 11. lipnja priredit će se uobičajeni Obiteljski dan. Tijekom Dana bit će

MLINARCI – U organizaciji Hrvatske samouprave, 12. lipnja bit će održana tradicionalna priredba Traži se zvijezda Pomurja. Na program se mogu prijaviti pojedinci, plesne skupine, družine, zborovi s raznim kulturnim programima: igrokazom, pjevanjem, plesom i drugim. Predsjednica Samouprave Zorica Lendel moli zainteresirane da svoje programe prijave do 31. svibnja na dostupnostima Samouprave.

„Racki Duhovi“ obilježeni u znaku osamstoljetnog Dušnoka

S bogatim kulturno-zabavnim, gastronomskim i športskim sadržajima 14. – 15. svibnja u Dušnoku su priređeni tradicionalni „Racki Duhovi“. Ovogodišnja je priredba protekla u znaku obilježavanja 800. godišnjice sela Dušnoka. Kao i prijašnjih godina, prvoga dana uz misno slavlje organiziran je i susret Dušnočana koji više ne žive u tome naselju. Uz razne zabavne sadržaje za djecu i odrasle, drugoga dana organiziran je gala program u povodu obilježavanja osamstoljetnog Dušnoka. Za tu je prigodu pripremljena i velika rođendanska torta koju je pripremio Dušnočanin Tamaš Dudaš. Među ostatima dan je završen plesačnicom i balom uz domaći orkestar „Zabavna industrija“.

Snimka: snassz-kopri(www.dusnok.hu)

Traženi ispravak

Poštovana urednice. Molim Vas da ispravite navod koji je napisan u Hrvatskom glasniku broj 19. na 3. stranici u napisu Novo peljačtv DGHU-u, Vince Hergović po drugi put na čelu Gradišćancev.

Napisani navod: Za pol ure Franjo Grubić kot načelnik Koljnofa je pozdravio sve nazočne i izjavio je da nije bilo lako najti kandidate za predsjedništvo i predložio je tajno glasanje, što su birači i prihvatali. Za predsjednika Društva su se kandidirali Marija Pilšić i Vince Hergović, i kad je Franjo Grubić pitao kandidatinju, hoće li se zeti za kandidaturu, ona to nije prihvatala, tako se je za funkciju predsjednika jedino ganuo Vince Hergović.

Umjesto napisanog navoda tražim ovaj ispravak:

Za pol ure Franjo Grubić kot načelnik Koljnofa je pozdravio sve nazočne i izjavio je da nije bilo lako najti kandidate za predsjedništvo i predložio je tajno glasanje, što su birači i prihvatali. Za predsjednika Društva su kandidirali Mariju Pilšić i Vince Hergovića, i kad je Franjo Grubić pitao, hoće li se zeti za kandidaturu, ona to nije prihvatala, tako se je za funkciju predsjednika jedino ganuo Vince Hergović.

Bit je napisanog navoda kako se ja nisam sama kandidirala, već su mene kandidirali, a ja se nisam prihvatala kandidature.

S poštovanjem

Marija Pilšić

Pješačko hodočašće Pečuške biskupije

Pješačko hodočašće Pečuške biskupije, već osmu godinu zaredom, ove godine 7. svibnja, okupilo je više tisuća hodočasnika koji su pješačili od pečuškoga predgrađa do judske/đunske bazilike, u dužini od 25 kilometara. Pješačilo se cestom broj 56 od 7.30 do 13.30. Stigavši u Jud/Đud, hodočasnici su pribivali svetoj misi koju je na otvorenome služio pečuški biskup György Udvardy koji je i predvodio hodočašće, pješačeći s vjernicima. Svetu misu pjevao je između ostalih i Mješoviti pjevački zbor harkanjskih Hrvata.

PORNJAVA – Fara Petrovoga Sela, a ujedno i šest sel u Pinčenoj dolini, opet poziva na tradicionalno spravišće crikvenih jačkarnih zborov od Narde do Petrovoga Sela. Predstavljanje i skupni jačkarni koncert šest nimških i hrvatskih zborov ljetos će biti priređeni u pornovskoj crikvi ove nedelje, s početkom u 14.30 uri.

Obavijest

Eržebetvaroška Hrvatska samouprava i ove godine organizira posjet Karlovačkom festivalu piva. Kreće se 26. kolovoza u 13 sati iz HOŠIG-ova parkirališta, a povratak je u Budimpeštu 28. kolovoza nakon objeda. Predviđen je ovaj program: stiže se u Selce u kasnim večernjim satima, u subotu, 27. kolovoza, poslije doručka slobodni program, a nakon objeda putovanje u Karlovac, gdje je također slobodan program. U večernjim satima povratak u Selce. U nedjelju, poslije doručka slobodan program te nakon objeda povratak u Budimpeštu. Iznos sudjelovanja: 10 000 Ft, i 50 eura po osobi, u kojoj su dva doručka, dva objeda i jedna večera. Prijave i uplate očekuju se do 15. srpnja 2016. Podrobnije informacije na tel.: 06 30 200 3919 ili 06 30 523 3213, te elektroničkom poštom horvaton-kormanyzat@erzsebetvaros.hu.

BAJA – Dogradonačelnica Andrea Besesek Csubákné 26. svibnja primila je rektora Visoke škole Józsefa Eötvösa Zoltána Melicza, ravnateljicu Instituta za narodnosne i strane jezike dr. Adél Manz i ravnateljicu Pedagoškog instituta dr. Mariju Kanižai. Glavna je tema razgovora bilo usuglašavanje izobrazbe hrvatskih i njemačkih učitelja te odgojitelja, zapravo pokretanje MA stupnja. Ocijenivši da je narodnosna izobrazba zajednička stvar, Grad podupire taj poticaj, naglasila je uz ostalo dogradonačelnica.

MOHAČ – Šokačka čitaonica 4. lipnja organizira već redovito ribičko natjecanje koje će se održati na ribičkom jezeru u obližnjem Šumberku. Opširnija obavijest u Šokačkoj čitaonici i u ribičkoj trgovini Blinker.

DRVJJANCI – Proštenje i hrvatska sveta misa u Drvljancima ove će godien biti održana 3. lipnja na svetkovinu Presvetog Srca Isusova. Toga će dana srebrnu misu u Drvljancima imati slavljenik, svećenik podrijetlom iz Starina, Ladislav Bačmai. On je sada župnik u Seksaru (Szeksárd), zaređen je prije 25 godina. Sveta misa počinje u 11 sati. Kako kaže srebrnomisnik, njegova srebrna misa zahvala je za 25 godina provedenih u vinogradu Gospodnjem. Bačmai će imati još jednu misu na kojima će obilježiti svoje srebrnomisništvo 5. lipnja u seksarskoj Belvaroškoj crkvi, s početkom u 16.30. Bačmai je prvu misu kojom je obilježio svoje srebrnomisništvo imao u rodnom Strainu, dana 16. svibnja, na Sv. Ivana Nepomuka, zaštitnika starinske crkve i sela Starina, u tamošnjoj crkvi.

KAPOŠVAR – Hrvatska samouprava 4. lipnja organizira priredbu pod naslovom „Hrvatski okusi u Podravini i Po-murju“. Priredba počinje natjecanjem u kuhanju u 13.30 sati na vanjskim terenima Športskog središta grada (Kaposvár, Arany János utca 97) na koje stižu družine iz Podravine i Po-murja. Kulturni program počinje u 16 sati nastupom kulturnih udruga iz dvije regije. Organizatori sve zainteresirane srdačno očekuju.

SEMELJ – U organizaciji Hrvatske samouprave, 4. lipnja organizira se malonogometni turnir na kojem će uz domaću momčad sudjelovati i momčadi iz Kukinja, Egraga, Mišljena, Lotara i prijateljskog naselja Semeljaca iz Hrvatske. Utakmice počinju prije podne u 10 sati. Istog se dana organizira i bal na kojem svira Orkestar Juice.

NARDA – Dobrovoljno ognjogasno društvo Narde, Seoska samouprava i Hrvatska samouprava Narde vas srdačno pozivaju na svečani program obilježavanja 125. obljetnice postojanja mjesnoga Ognjogasnoga društva i na Hrvatski dan koji će se održati 11. junija, u subotu. Gosti se primaju kod jezera u Maloj Nardi od 12.30 uri, otkud u 13.30 uri krene povorka slavljenika, pozvanih ognjogasnih društava uz pratnju puhačkoga orkestra i mažoretkinj iz Murskoga Središća. U 14 uri se začme sveta maša zahvalnica i blagosavljanje nove ognjogasne zastave. Potom slijedi kulturni program uz nastup jačkarnoga zbora Zora iz Kisega, KUD-a Mladost iz Odre ter domaćih jačkaric i tamburašev. U 18 uri je večera ter bal s petroviskim Pinka-bandom.

V. Ljetna škola tambure

Kulturna udruga VIZIN iz Pečuha poziva Te da sudjeluješ na V. Ljetnoj školi tambure koja će se održati u Orfū-u od 27. lipnja - do 3. srpnja 2016.

Stručni voditelji škole:
Ivan Draženović, magistar glazbe, član Tamburaškog sastava Ravnic
Gergő Kovács, nastavnik glazbe u Hrvatskom obrazovnom centru „Miroslav Krleža“ u Pečuhu

Zoltán Vizvári, voditelj Orkestra VIZIN i članovi Orkestra VIZIN
Gost ljetne škole: Mario Zbiljski (primaš TS Slavonske Iole)

Rok prijave je 31. svibnja 2016.
Očekujemo prijave mladih tamburaša od 8-og razreda!
Prijaviti se možete na telefonskom broju: +36-30/380-12-23 (Zoltán Vizvári),

ili na e-mail adresi:
info@vizinzenekar.hu

Traškove ljetne škole (puni pansion, honorari voditelja) plaćaju polaznici u iznosu od 23.000 Ft

GORNJI ČETAR – U januaru ovoga ljeta se je utemeljilo Turističko, kulturno i športsko društvo Pinčene doline u dotičnom naselju, čije članstvo priređuje ove subote u četarskoj Gorici „Druženje u Gorici“. Kako nam je rekao član spomenutoga Društva, Tivadar Čeri, od 10 uri u parkiralištu pred Muzejom „Željezne zavjese“ majstori ručnih djel na malom sajmu čekaju sa svojimi suveniri pohodnike. Od 14 uri se predstavljaju ognjogasci Keresteša, a pol ure kasnije gitaristi „Capito“ će zabavljati dicu. Nastupat će ovde sa svojim dvoježičnim programom dica iz četarske čuvarnice ter školski folkloraši takaj iz Gornjega Četara. Jačkarni zbor Slavuj iz Hrvatskih Šic i mišani pjevački zbor Rozmarin iz Gornjega Četara s gradišćanskimi pjesmami će zabavljati publiku. Dica će se moći natičati u moljanju, a teme crtežov je Pinka i Gora. Med podupirači priredbe su Hrvatska samouprava Gornjega Četara, Knjižnica „Dániel Berzsenyi“ u Sambotelu, Muzej „Željezna zavjesa“ i četarski restoran „Pezi“.

PETROVO SELO – Stanovništvo spomenutoga naselja more se pripraviti na treći gastronomski dan ove nedelje. Naime, 5. junija, od 9 uri, su ponovo mobilizirani iskusni kuhari sa svojimi brigadami oko bogračov, na dvoru restorana „Pinka“ da do podneva iz divljega mesa i ribov napravu fanjski objed. Jila će cijeniti stručni žiri. Dicu čekaju različite mogućnosti zabave na dvoru Kulturnoga doma, a bit će i športsko naticanje od 14 uri. Od 17 uri slijedi istancanje majpana, kamo su pozvani stari i mladi na prigodno druženje.